

Titulació	Tipus	Curs
2500502 Microbiologia	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Barbé García

Correu electrònic: jordi.barbe@uab.cat

Equip docent

Susana Campoy Sanchez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

- S'aconsella als/ a les estudiants revisar els continguts científic-teòrics sobre els quals es basa aquesta assignatura.
- És aconsellable cursar aquesta assignatura un cop cursades totes les assignatures programades en el primer i segon curs del Grau de Microbiologia, fent un èmfasi especial en les assignatures de Microbiologia, Genètica, Biologia Molecular d'Eucariotes i Virologia, donat que serà essencial haver assolit les competències de totes elles per poder assolir les competències associades a l'assignatura de Biologia Molecular de Procariotes.

Objectius

Es tracta d'una assignatura obligatòria del Grau de Microbiologia, que introdueix als/ a les estudiants en el coneixement de la Biologia Molecular de Procariotes. Aquesta assignatura es cabdal dins la formació de l'alumne ja que el/la capacita per a entendre el funcionament dels organismes procariotes a nivell molecular permetent a l'alumne comprendre el potencial dels microorganismes a nivell productiu així com les seves aplicacions.

Els objectius concrets a assolir en aquesta assignatura es defineixen en els següents punts:

- Identificar a nivell molecular els mecanismes i processos microbiològics.
- Reconèixer l'estructura del material genètic procariota, distingir els seus mecanismes de replicació i reparació així com la variabilitat organitzativa que aquests presenten i la relació existent entre aquests mecanismes i el cicle cel·lular.

- Reconèixer els factors que controlen l'expressió gènica en procariotes i relacionar-los amb les condicions ambientals existents
- Identificar els mecanismes moleculars existents en organismes procariotes per a controlar l'entrada de material exogen.
- Distingir els diferents elements genètics existents en procariotes, la seva capacitat de distribució i els sistemes de control d'expressió dels gens que inclouen.
- Identificar les bases moleculars de la resistència a antibiòtics, els seus orígens, els mecanismes de transmissió així com l'impacte que tenen en processos infectius.

Resultats d'aprenentatge

1. CM11 (Competència) Plantejar estratègies de clonació molecular, generació de mutants i millora genètica o d'anàlisis òmiques amb responsabilitat ètica i perspectiva de gènere per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
2. CM12 (Competència) Integrar coneixements i habilitats de la biologia molecular i la genòmica per elaborar i presentar un treball acadèmic en l'àmbit de la microbiologia, en la llengua pròpia o en anglès o altres llengües i treballant individualment i en grup.
3. KM17 (Coneixement) Descriure els mecanismes moleculars responsables de la replicació, conservació i transferència del material genètic, de l'expressió gènica i de la seva regulació.
4. SM15 (Habilitat) Utilitzar bibliografia i bases de dades relacionades amb la biologia molecular i la genòmica, tant en llengua anglesa com en la llengua pròpia o en altres llengües.
5. SM16 (Habilitat) Relacionar els factors que controlen els diferents nivells de l'expressió gènica amb l'adaptació a les condicions ambientals existents i la seva aplicació a la biotecnologia.
6. SM18 (Habilitat) Relacionar els processos de transferència i conservació de la informació genètica amb les seves diverses aplicacions a l'enginyeria genètica.

Continguts

L'assignatura s'organitzarà en dos parts diferenciades:

- Classes teòriques participatives
- Resolució de casos pràctics, en les que s'aplicaran els conceptes teòrics assolits en les classes teòriques per a la solució de problemes i casos reals de la matèria de l'assignatura.

El contingut de l'assignatura consta dels següents temes:

Tema 1. El cromosoma bacterià. Estructura del cromosoma bacterià. Inici de la replicació. Replicació, terminació i segregació del cromosoma bacterià. Divisió cel·lular. El cicle cel·lular bacterià.

Tema 2. Expressió gènica en procariotes I. Estructura dels promotors bacterians. RNAs monocistrònics i policistrònics. Inici i elongació del transcrit bacterià. Terminadors de la transcripció bacteriana. Degradació del mRNA. Transcripció en arqueus. Regulació transcripcional per atenuació de la transcripció.

Tema 3. Expressió gènica en procariotes II. Moduladors globals de l'expressió gènica. Xarxes multigenètiques. Resposta estricta. Repressió per catabòlit. Regulació transcripcional positiva i negativa. Reguladors transcripcionals. Operons bacterians. Regulacions postranscripcionals. Regulons. RNAs reguladors.

Tema 4. Mutagènesi i sistemes de reparació del DNA en bacteris. Mutacions letals condicionals. Mutacions supressores. Reparació per aparellaments erronis. Fotoreactivació. Reparació per escissió. Resposta adaptativa als agents alquilants. Reparació per recombinació. Resposta de reparació d'emergència o sistema SOS.

Tema 5. Restricció bacteriana. Sistemes de restricció i modificació del DNA. Tipus d'enzims de restricció. Regulació *in vivo* de la restricció-modificació. Sistema Mcr/Mrr. CRISPTs i d'altres sistemes d'immunitat en bacteris.

Tema 6. El sistema cèl·lula bacteriana - bacteriòfag. Bacteriòfags atenuats i lítics. Els bacteriòfags Lambda i P22 com a models de bacteriòfags temperats. Transducció. Conversió fàgica.

Tema 7. Elements genètics mòbils en bacteris. Seqüències d'inserció. Transposons. Mecanismes de transposició i la seva regulació. Mutagènesi amb transposons. Illes de patogenicitat mòbils. Integrons. Altres elements mòbils.

Tema 8. Plasmidis i conjugació. Estructura molecular i propietats dels plasmidis. Mecanismes de manteniment. Agregació i cointegració de plasmidis. Replicació. Grups d'incompatibilitat. Conjugació plasmídica en cèl·lules gramnegatives i grampositives. Mobilització del cromosoma bacterià. Altres elements conjugatius (ICEs). Importància dels elements conjugatius en l'evolució del món microbià.

Tema 9. Mecanismes de resistència a antimicrobians. Resistència plasmídica. Resistència cromosòmica. Mecanismes d'inactivació d'antimicrobians. Síntesi d'enzims alternatius: Resistència per rutes metabòliques alternatives. Impermeabilització de les cèl·lules als antimicrobians. Bombes de reflux. Modificacions d'estructures cel·lulars per enzims plasmídics. Mecanismes de distribució de resistències plasmídiques.

Tema 10. Biologia Molecular de la infecció bacteriana. Aspectes moleculars de la interacció hoste-patogen. Concepte i tipus de factors de virulència bacterians. Regulació de l'expressió de gens de virulència. Mètodes d'estudi dels gens de virulència.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Magistral Participatives	30	1,2	CM11, CM12, KM17, SM16, SM18, CM11
Resolució de Casos Pràctics	15	0,6	CM11, CM12, KM17, SM15, SM16, SM18, CM11
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals	1	0,04	CM11, CM12, KM17, SM15, SM16, SM18, CM11
Tipus: Autònomes			
Estudi	60	2,4	CM12, KM17, SM15, SM16, SM18, CM12
Lectura de textos recomanats	8	0,32	CM12, SM15, SM16, SM18, CM12
Resolució autònoma de casos pràctics	30	1,2	CM11, CM12, KM17, SM15, SM16, SM18, CM11

L'assignatura de Biologia Molecular de Procariotes consta de dos mòduls d'activitats presencials:

Mòdul teòric: Compost per classes magistrals participatives.

Mòdul casos pràctics: Compost per sessions en les que es resoldran casos pràctics i problemes, i puntualment alguns aspectes metodològics associats a la matèria de Biologia Molecular de Procarïotes. Aquestes classes són sessions amb un nombre reduït d'alumnes amb la doble missió de:

- a) Facilitar la comprensió dels coneixements exposats en les classes teòriques. La resolució de cassos pràctics ha de permetre a l'alumne integrar els coneixements teòrics amb aspectes pràctics.
- b) Capacitar a l'estudiant per dissenyar experiments bàsics associats amb la matèria de l'assignatura i saber interpretar les dades obtingudes.

Al inici del curs l'estudiant rebrà un dossier amb una proposta de problemes que haurà d'anar desenvolupant durant el curs. En les sessions d'aquest mòdul es tracten aspectes metodològics i es resolen part dels problemes del dossier.

Amb l'objectiu que els conceptes a utilitzar en les sessions de resolució de casos pràctics estiguin sempre coordinats amb els continguts ja desenvolupades a les classes de teoria, en determinats moments del curs es podrà dur a terme reordenacions i/o permutes entre les classes de teoria i de problemes.

Aquestes reordenacions en cap cas comportaran la reducció del número global d'activitats docents presencials de l'assignatura.

Les activitats autònomes d'aquesta assignatura són: estudi, lectura de textos i resolució de problemes.

Finalment, l'alumne disposa també de tutories individuals, les qual es realitzaran al despatx C3-421 o al C3-323 en hores prèviament concertades amb l'equip docent.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dos proves d'avaluació escrites presencials	Cada una de les proves escrites valdrà un 45 % de la nota final	4	0,16	CM11, KM17, SM16, SM18
Ressolució d'un cas	10% de la qualificació total de l'assignatura	2	0,08	CM11, CM12, KM17, SM15, SM16, SM18

AVALUACIÓ CONTINUADA:

L'avaluació de la assignatura, que serà individual i continuada, consta de tres activitats de dues tipologies diferents sense que cap d'aquestes activitats superi el 50% de la qualificació definitiva:

- a) Dues proves escrites en les que l'alumne/a ha de demostrar el seu grau de consecució dels conceptes teòrics a través de la resolució de problemes.

b) L'entrega de la resolució d'un cas pràctic concret pel que tindrà que aplicar de forma global els coneixements desenvolupats en els diferents temes de la assignatura relacionant-los entre si.

Si un alumne, sense aportar la documentació justificativa pertinent, arriba transcorreguts 30 minuts des de l'inici de qualsevol de les tres proves escrites, tindrà per aquesta la qualificació de no avaluable.

La puntuació final serà la mitjana de les notes obtingudes en les dues proves parcials (90% de la nota final) al que es sumarà la qualificació del cas pràctic (10 % de la nota final) que s'haurà d'entregar, com a màxim, una setmana abans de l'examen de recuperació de l'assignatura. Per aprovar l'assignatura s'ha d'obtenir, como mínim, una puntuació final de 5.

La primera prova tindrà lloc mitjans del semestre i inclourà tots els conceptes treballats fins el moment en les sessions teòriques i en lesde resolució de casos pràctics. La segona es durà a terme al final del semestre i inclourà tots els conceptes abordats en les classes de teoria i de resolució de problemes que no hagin estat objecte d'avaluació en la primera prova. Per a que es pugui realitzar la mitjana de les qualificacions obtingudes en ambdues proves parcials cap d'elles haurà de ser inferior a 4.

Els estudiants que no hagin superat el valor de 4 en alguna de les probes parcials o en cap d'elles, hauran d'examinar-se del parcial o parcials pendents el dia de l'examen de recuperació. En cas de que tan sols es faci la recuperació d'un parcial, es farà la mitjana amb la qualificació obtinguda en aquest (sempre que sigui igual o superior a 4) amb l'obtinguda al el parcial superat i al que se sumarà la puntuació aconseguida en el cas pràctic entregat. Si la recuperació s'ha dut a terme pels dos parcials, la qualificació definitiva serà la que s'obtingui en aquest examen final mes la nota obtinguda en el cas pràctic entregat.

Els estudiants que hagin superat els dos exàmens parcials podran presentar-se a una prova de millora de nota que es realitzarà en la data programada per a la prova de recuperació. La presentació a la prova de millora de nota podrà ser per a la matèria corresponent a un únic parcial o en ambdós i implica la renúncia a la qualificació obtinguda prèviament per aquest parcial, ó en el seu caso, pels dos parcials.

Si la millora es pels dosparcials, la nota final de la assignatura serà la que s'aconsegueixi en aquesta prova mes la puntuació obtinguda en el cas pràctic entregat. Si la millora es per un únic parcial, la qualificació final de la assignatura seràla mitjana de l'obtinguda en aquesta prova de millora (sempre que sigui igual o superior a 4) amb la que s'hagi tingut en l'examen parcial que no ha estat objecte de revaluació mes la qualificació aconseguida en el cas entregat.

Els estudiants que vulguin realitzar la prova de millora de nota sigui per un o pels dos parcials hauran de comunicar-lo al professor responsable de la assignatura per escrit com a mínim 72 hores abans del dia programat per a l'avaluació de recuperació indicant explícitament la renúncia a la qualificació obtinguda en l'examen anterior pel que es vol millorar la nota.

Degut a les limitacions existents per a la concessió de matrícules d'honor, es podran programar probes específiques per aquesta finalitat. Aquell estudiant que no hagi participat en un 50% de les activitats d'avaluació serà considerat NO AVALUABLE.

AVALUACIÓ ÚNICA:

L'avaluació única consisteix en una única prova de síntesi en la que s'avaluaran els continguts de tot el programa de teoria de l'assignatura i en la que també s'avaluarà la capacitat de resolució de problemes. La nota obtinguda en aquesta prova de síntesi suposarà el 100% de la nota final de l'assignatura. Aquesta prova es programarà el mateix dia que la prova del 2n parcial de l'avaluació continuada. Per superar-la, la qualificació haurà de ser igual o superior a 5. En cas contrari, serà necessari presentar-se a l'avaluació de recuperació, que serà una prova equivalent a la primera en la que l'estudiant ha d'obtenir una qualificació igual o superior a 5 per poder superar l'assignatura.

Bibliografia

Bibliografia de referència:

Larry Snyder and Wendy Champness. Molecular Genetics of Bacteria (5th Edition). ASM press (ISBN: 978-1555819750)

Larry Snyder and Wendy Champness. Molecular Genetics of Bacteria (4th Edition). ASM press (ISBN:978-1555816278)

Disponible *on line* (https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991010432874206709)

Jeremy W. Dale and Simon F. Park. Molecular Genetics of Bacteria (5th Edition). Wiley- Blackwell (ISBN: 978-0-470-74184-9)

Tota la informació associada a l'assignatura així com el link a l'aplicatiu *on line* està disponible per a l'estudiant a través del Campus Virtual.

Programari

No procedeix

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	731	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	732	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	73	Català	primer quadrimestre	matí-mixt